

Voor informatieprofessionals

Gedragsonderzoek informatiehuishouding

Twee ladders, één opgave

Wat jij als informatieprofessional met de uitkomsten van het Rasch-onderzoek kunt doen: voor je eigen werk én als aanjager in de organisatie.

Gedrag als ladder

Concrete gedragingen staan geordend van **laagdrempelig** (bijna iedereen doet het) naar **hoogdrempelig** (bijna niemand). De kansrijkste volgende stap ligt **op de trede waar iemand nu staat, niet bovenin**. De verrassing: er zijn twee ladders. Informatieprofessionals en ICT'ers hebben een **eigen ladder**, met een andere volgorde en andere drempels, en ze staan gemiddeld een stuk hoger.

Zelfde gedrag, andere volgorde

'Actief advies zoeken' is voor informatieprofessionals bijvoorbeeld makkelijk, maar voor de gemiddelde rijksmedewerker **een hoge drempel**. Chats archiveren is voor iedereen het moeilijkst.

Rijksladder

Moelijk →

← Makkelijk

- Leidinggeven
- Ondersteuning
- Uitvoering
- Beleid

Ladder IHH & ICT

Moelijk →

← Makkelijk

IHH

Gemiddelde v/d groep

ICT

97%

vindt het belangrijk om bewust met overheidsinformatie om te gaan

68%

slaat belangrijke info uit chats nooit of zelden op in het systeem

21%

zegt dat de leidinggevende IHH regelmatig in het team bespreekt

*Het willen en het weten zijn er al. Het doen blijft achter.
Meer uitleg helpt daarom weinig; gedrag makkelijker maken en verankeren wél.*

Drie inzichten om mee te werken

1

Jouw 'makkelijk' is niet hun 'makkelijk'.

Wat voor jou vanzelf gaat, vormt voor de gemiddelde rijksmedewerker een hoge drempel.

2

Kleine stap, juiste trede.

Richt je op gedrag rond het gemiddelde niveau van je doelgroep, met de meeste impact.

3

Van weten naar doen.

Verantwoordelijkheid voelen, je vaardig voelen en een vaste gewoonte maken het verschil.

Twée rollen: je eigen gedrag én dat van de organisatie

Rol 1 | Jouw eigen ladder Jouw volgende trede ligt hoger

Jouw volgende trede

Meeste impact volgens het onderzoek

- Documenten die je per mail ontvangt opslaan
- Nieuwe documenten direct in het systeem aanmaken
- Vertrouwelijkheidsclassificatie toepassen

Ook op deze trede - even haalbaar

- Handleidingen raadplegen bij twijfel
- Collega's complimenten geven over hun informatiehuishouding
- Bespreken welke ondersteuning nodig is

Daarna

Chats archiveren · belangrijke e-mails buiten je mailbox bewaren · vastleggen wanneer AI is gebruikt

Grootste aanjagers

Kennis over bewaren en verwijderen en je verantwoordelijk voelen voor vindbaarheid.

Grootste rem

De gewoonte om lokaal op te slaan. Maak de juiste plek je standaard. Bij ICT speelt ook: informatie liever bij jezelf houden.

Rol 2 | Adviseur en aanjager Kijk door de bril van de Rijksladder

1 Stap af van je eigen niveau

Kies stappen van de gemiddelde Rijkstrede: besluiten traceerbaar vastleggen, mondelinge besluiten op schrift, persoonsgegevens anonimiseren bij delen.

2 Ga naar hen toe

Advies zoeken is voor collega's een hoge drempel. Wees zichtbaar als aanspreekpunt, bijvoorbeeld in teamoverleg.

3 Van weten naar doen

Laat een collega van het team dat je adviseert het voor-doen, begin met één handeling en vier de eerste successen.

4 Vervang de gewoonte

Koppel centraal opslaan aan een bestaande routine en maak het de makkelijkste route.

5 Ontwerp het systeem mee

Maak lokaal opslaan onmogelijk, maar leg vooraf uit wat en waarom.

6 Maatwerk per groep

Beleidsmedewerkers bereik je via hun leidinggevende, medewerkers in de uitvoering via hun vakmanschap en ondersteunende medewerkers via snelle routes die minder tijd en moeite kosten.

Samen met de leidinggevende

1. Bepaal de trede

Waar staat het team? Gebruik de ladder of de uitkomsten voor je organisatie.

2. Kies één stap

Eén kansrijke gedraging met impact, passend bij het team. Niet bovenaan beginnen.

3. Verdeel de rollen

Jij levert het hoe (voordoen, sjablonen maken, systemen aanpassen). De leidinggevende zorgt voor ritme (agenderen, afspraken maken, feedback geven).